

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

Latvija Eiropas Savienībā

**EIROPAS
DIENA
9.maijs**

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

Tu uzzināsi:

1. Kāpēc **Latvija iestājās** ES un kādi ieguvumi mums no tā ir.
2. Kā **Latvija ir pārstāvēta** ES.
3. Kādas ir galvenās **ES institūcijas** un kā tās darbojas.

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

Kāpēc Latvija iestājas Eiropas Savienībā?

Latvija vienmēr ir bijusi Eiropas daļa, taču okupācijas dēļ tā nevarēja veidot savu nākotni kopā ar citām brīvām Eiropas valstīm.

Kopš 20. gs. 90. gadu sākuma Latvijas galvenais uzdevums bija stiprināt atgūto neatkarību, valstiskumu un labklājību. Lai īstenotu šo uzdevumu, kā arī veidotu un stiprinātu tirgus ekonomiku un demokrātiju, Latvija sāka ceļu uz iestāšanos Eiropas Savienībā.

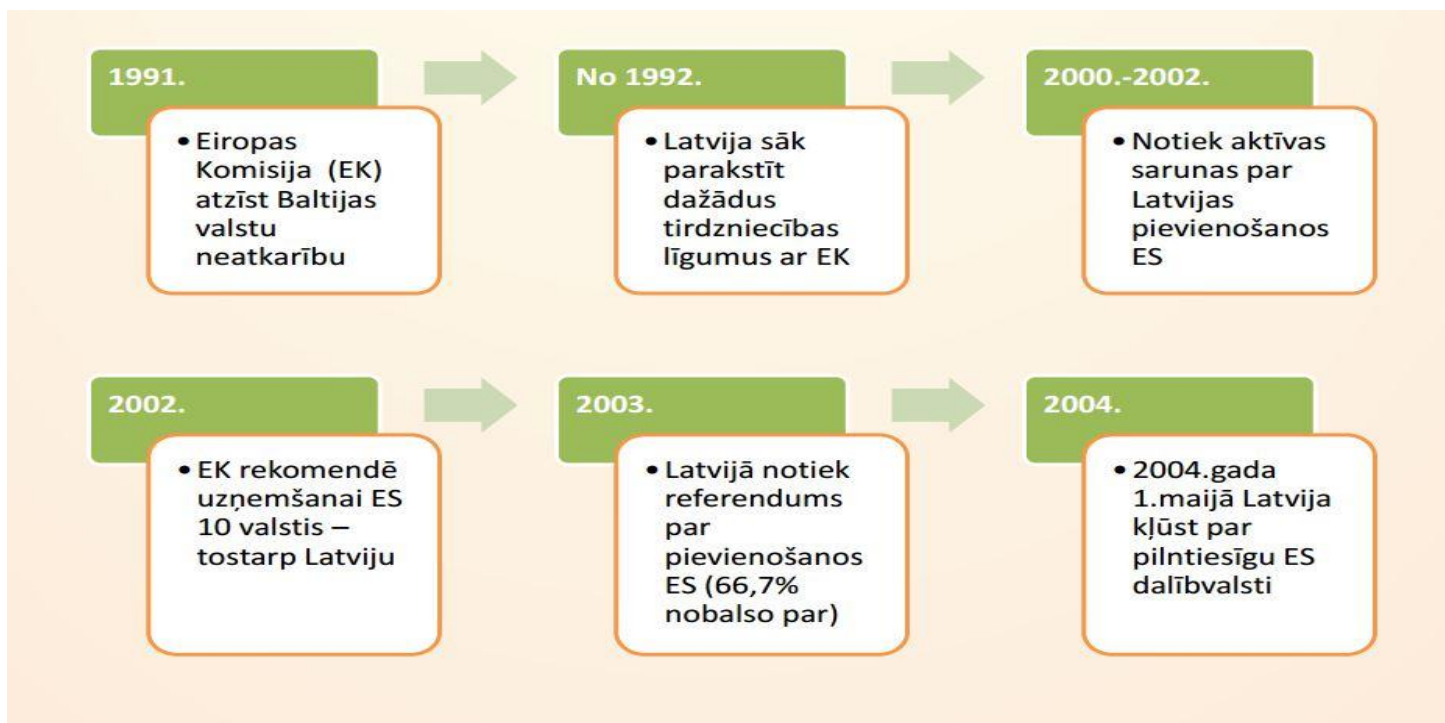
Latvija izvēlējās pievienoties ES, lai nodrošinātu valstī stabilitāti, drošību un ilgtspējīgu attīstību.

Eiropas eksāmens

9.maijs

8.00-21.00

Kā veidojās Latvijas un Eiropas Savienības attiecības?

Eiropas eksāmens

9.maijs

8.00-21.00

ES paplašināšanās gaita - dalībvalstis

1952 → Beļģija Vācija Francija Itālija Luksemburga Nīderlande

1973 → Īrija Lielbritānija Dānija

1981 → Grieķija

1986 → Spānija Portugāle

1995 → Somija Austrija Zviedrija

2004 → Latvija Igaunija Slovākija Slovēnija Malta
Kipra Polija Čehija Ungārija Lietuva

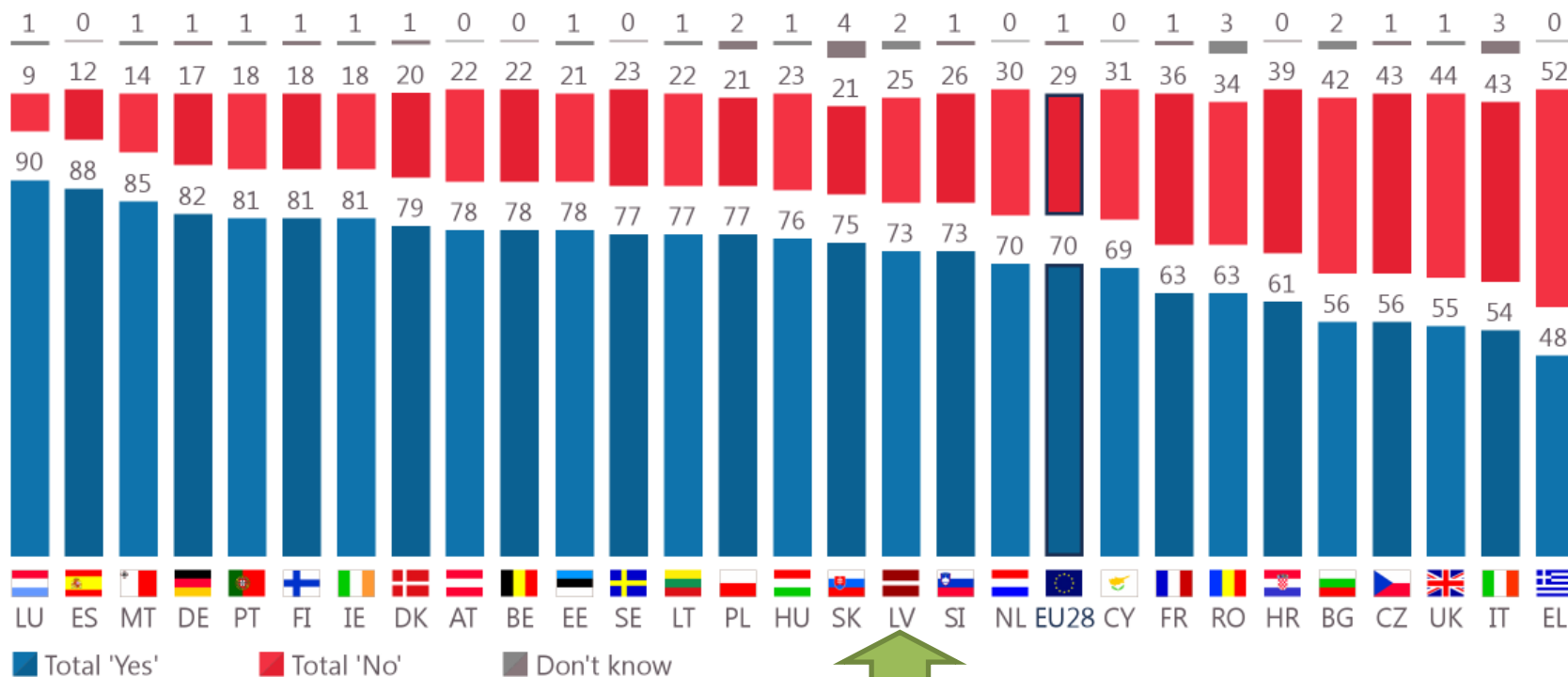
2007 → Bulgārija Rumānija

2013 → Horvātija

2017. gadā 73% Latvijas iedzīvotāju jutās kā ES pilsoņi

QD2.1 For each of the following statements, please tell me to what extent it corresponds or not to your own opinion.

You feel you are a citizen of the EU (%)

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

leguvumi no dalības Eiropas Savienībā

- Iespēja pilntiesīgi veidot Eiropas Savienības nākotni, noteikt prioritātes un attīstību.
- Atvieglota tirdzniecība ar citām ES dalībvalstīm.
- Lielāka valsts ekonomiskā izaugsme un stabilitāte (investīcijas, ražošanas attīstība, eksporta pieaugums u. c.).
- Partnerība ar citām demokrātiskām valstīm, starptautiska atpazīstamība.
- Iespēja izmantot ES fondu līdzekļus valsts attīstībai.
- Valstij ir vieglāk pārvarēt ekonomiskās krīzes, lielāka iespēja saņemt palīdzību nepieciešamības gadījumā (piemēram, Latvijā 2009. gadā).
- Iespēja brīvi mācīties un strādāt citās ES dalībvalstīs.
- Brīva preču kustība.
- Labāka koordinācija, lielāks spēks un drošības izjūta ārpolitikas jautājumos.

Latvijas dalība Eiropas Savienībā veicina mūsu labklājību

1. Kopš iestāšanās ES vidējā darba alga Latvijā ir pieaugusi teju trīs reizes.
2. Latvijas iekšzemes kopprodukts (IKP) uz vienu iedzīvotāju stabili tuvojas vidējam ES ienākumu līmenim – 2015. gadā tas bija jau 66% no ES līmeņa.
3. Par katru ES budžetā iemaksāto eiro Latvija atgūst vidēji četrus eiro (2014. gadā Latvijas iemaksas veidoja 270,0 milj. eiro, bet saņemtais finansējums bija 1 062,2 miljardi eiro).
4. Kohēzijas fondu pieejamība ir sekmējusi Latvijas IKP pieaugumu vidēji par 1,1% gadā.
5. ES fondu līdzekļu pieejamība ir radījusi iespēju pārkvalificēties un iegūt papildu izglītību 148,6 tūkstošiem darba meklētāju, kā arī nodrošinājusi ar sabiedrībai derīgu darbu 205,5 tūkstošus cilvēku.
6. Finansēti 153 pētniecības projekti, vairāk nekā tūkstotis jauno uzņēmēju saņēmumuši atbalstu biznesa inkubatoros, kā arī 2163 projekti saņēmumuši atbalstu dalībai starptautiskās nozares izstādēs.
7. Ārvalstu tiešās investīcijas Latvijā 2015. gada beigās bija 13,4 miljardi eiro (2003. gadā – 2,5 miljardi).

Materiāls no ĀM mājaslapas

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

Latvija strādā Eiropas Savienības institūcijās

Eiropas Parlaments

Tautas balss: ES
pilsoņu vēlēta
institūcija. Kopā ar
Padomi
pieņem ES tiesību
aktus.

Eiropas Savienības Padome

Dalībvalstu balss: 28 ES
dalībvalstu nozaru ministru
sanāksme. Kopā ar Eiropas
Parlamentu
pieņem ES tiesību aktus.

Eiropas Komisija

Kopējo interešu
aizstāve: izstrādā ES
tiesību aktus un
uzrauga to izpildi
(28 komisāri – viens no
katras ES valsts).

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

Eiropas Parlamentā no Latvijas ir ievēlēti 8 deputāti

I. Grigule

A. Mamikins

I. Vaidere

A. Pabriks

R. Zīle

S. Kalniete

K. Kariņš

M. Mitrofanovs

Eiropas Parlamenta deputāti apvienojušies grupās pēc politiskajām vērtībām.

Katras valsts deputātu skaitu Eiropas Parlamentā nosaka līdzsvarotas proporcionalitātes princips – atkarībā no valsts iedzīvotāju skaita, bet ne mazāk kā 6 un ne vairāk kā 96 deputāti.

Nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiks 2019. gada 25. maijā.

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

Latvijas ministri izstrādā un apstiprina ES lēmumus Eiropas Savienības Padomē

Eiropas Savienības Padomē tiekas **valdību ministri no visām ES dalībvalstīm**, lai apspriestu, grozītu un pieņemtu tiesību aktus un saskaņotu politiku. Ministri ir pilnvaroti **uzņemties saistības savas valdības vārdā** darbībās, par kurām vienojas sanāksmēs.

Uzdevums: paust ES valstu valdību viedokli, pieņemt ES tiesību aktus un koordinēt ES politiku.

Lēmumu pieņemšana: vairumā jautājumu ar balsu vairākumu (nepieciešams 55% valstu atbalsts – tātad 16 no 28 dalībvalstīm), kas apvieno vismaz 65% no kopējā ES iedzīvotāju skaita. Četras valstis ar 35% no kopējā ES iedzīvotāju skaita var lēmumus bloķēt.

Priekšsēdis: katra ES valsts uzņemas prezidentūru rotācijas kārtībā uz sešiem mēnešiem.

! Nejaukt ar Eiropadomi, kurā ES līderi sanāk kopā vismaz četras reizes gadā, nosaka ES politiskos virzienus un diskutē par sevišķi svarīgiem jautājumiem.

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

Kas ir Eiropas Komisija?

Eiropas Komisija ir 28 dalībvalstu izvirzītie komisāri, kā arī viņiem pakļautā administrācija.

Komisijai ir **tiesības izrādīt iniciatīvu**, ierosinot tiesību aktus, kurus pieņem Eiropas Parlaments un ES Padome.

Parasti Komisija izvirza likumdošanas priekšlikumu, jo šis pienākums tai uzticēts ES dibināšanas līgumos, vai arī Eiropas Parlaments vai kāda dalībvalsts to aicinājusi rīkoties.

Jau vairāk nekā piecus gadus arī ES pilsoņi var aicināt Komisiju ierosināt tiesību aktu, izmantojot Eiropas pilsoņu iniciatīvas iespējas. Eiropas pilsoņu iniciatīvai līdzīgu funkciju valstiskā līmenī Latvijā pilda portāls *manabalss.lv*, bet ES līmeņa iniciatīvās tas nav iesaistīts.

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

Kas ir Eiropas Komisija?

Pirms priekšlikuma izstrādes Komisija plaši apspriežas ar sabiedrību un ņem vērā ieinteresēto personu viedokļus.

ES var nākt klajā ar likumdošanas priekšlikumu tikai tādā gadījumā, ja rīcība ES līmenī ir efektīvāka nekā valsts, reģiona vai vietējā līmenī. Arī šādā gadījumā tā nedrīkst ierosināt ES regulējumu, kura darbības joma ir plašāka, nekā vajadzīgs konkrēto mērķu sasniegšanai.

Komisija uzrauga, lai regulējumi tiktu pareizi piemēroti visās ES dalībvalstīs.

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

Eiropas Komisija pārstāv Eiropas kopējās, ne dalībvalstu intereses

No 2014. līdz 2019. gadam **Eiropas Komisijas priekšsēdētājs** ir centriski konservatīvās Tautas partiju grupas pārstāvis no Luksemburgas **Žans Klods Junkers**.

Latvijas izvirzītais pārstāvis **Valdis Dombrovskis Eiropas Komisijā** ir priekšsēdētāja vietnieks eiro un sociālā dialoga jautājumos, atbild arī par finanšu stabilitāti, finanšu pakalpojumiem un kapitāla tirgu savienību.

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

Ko dara Eiropas Komisija?

[Noskaties video!](#)

**EIROPAS
DIENA
9.maijs**

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā

Katrā no 28 ES dalībvalstīm Eiropas Komisijai ir sava pārstāvniecība.

Eiropas Komisijas Latvijas pārstāvniecības galvenās funkcijas ir:

- 1) pārstāvēt Eiropas Komisiju Latvijā;**
- 2) informēt Eiropas Komisiju par notikumiem Latvijā;**
- 3) informēt Latvijas sabiedrību par ES aktualitātēm.**

Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā atrodas Eiropas Savienības mājā Aspazijas bulvārī 28, Rīgā. Eiropas Savienības mājā atrodas arī Eiropas Parlamenta birojs Latvijā, ES Informācijas centrs, kā arī plašas telpas diskusijām, pasākumiem u. tml. Sīkāk: www.esmaja.lv.

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

Informācijas avoti

[Eiropas Savienības oficiālā tīmekļa vietne](#)

[ES māja Rīgā](#)

[Eiropas savienības ABC](#)

[Latvijas Republikas Ārlietu ministrija](#)

[Eiropas Parlamenta Informācijas birojs Latvijā](#)